

117/02.06.01.03/2023

Salon kaupunki

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Tilinpäätös 2022

Rakennus- ja ympäristövalvonta.....	3
Rakennusvalvonta	4
Ympäristösuojelu	6
Ympäristöterveydenhuolto	8
Maaseutupalvelut.....	10
Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	12
Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	12

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Lautakunnan toteuma vuodelta 2022 ja olennaiset poikkeamat

Rakennus- ja ympäristölautakunnan ulkoinen toimintakate vuoden 2022 talousarviossa oli -1,44 miljoonaa euroa ja toteuma -1,09 miljoonaa euroa. Lautakunnan toimintakate oli siten 344.800 euroa parempi kuin talousarviossa (toteuma 76 %). Talouden toteumaa vuoteen 2021 vertaillaessa tulee ottaa huomioon, että maatalousomituspalvelut siirtyivät Vehmaan kunnan vastuulle vuoden 2022 alusta.

Vuonna 2022 toimintatuottoja toteutui 112.000 euroa (10,6 %) enemmän kuin talousarviossa. Ympäristönsuojelussa yksittäinen maa-aineslupa toi lisätuloja samoin kuin rakennusvalvonnassa rakennusvalvontamaksuja kertyi oletettuja enemmän.

Toimintakulut alittivat talousarvion 232.800 eurolla (toteuma 90,7 %). Eniten alittivat henkilöstökulut johtuen koko vuoden jatkuneesta resurssivajeesta rakennusvalvonnassa ja ympäristöterveydenhuollossa. Myös muut kulut alittivat talousarvion.

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Rakennusvalvonnassa saapuneiden lupahakemusten määrä laski edellisvuoteen verrattuna. Lupapiste Kaupan myydyt ja digitoidut asiakirjat pysyivät edellisvuoden tasolla. Myös rakennetun ympäristön valvontakohteet pysyivät edellisvuoden tasolla.

Ympäristönsuojelussa ohjattiin valvontaresurssia luonnon monimuotoisuuteen liittyviin edistämistehtäviin. Vuoden aikana myönnettiin yhteensä neljä maa-aineslupaa, yksi yhteiskäyttölupa, yksi ympäristölupa ja yksi eläinsuojailmoituspäätös. Viranhaltijapäätöksiä tehtiin yhteensä 55 kpl. Suunnitelmallisen valvonnan toteuma oli viime vuonna 93 prosenttia.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma toteutui elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkalain valvonnan osalta suunnitelmallisesti. Eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia ei pystytty toteuttamaan suunnitelmallisesti. Someron ympäristöterveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyi Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymältä Salon kaupungille 1.1.2023 alkaen. Sopimusneuvottelut ja muut uuden valvontayksikön käynnistymiseen ja henkilöstön siirtoon liittyvät valmistelut aloitettiin vuoden 2022 puolella.

Maaseutupalveluissa pääpaino toiminnassa oli maksajavirastosopimuksen mukainen maataloustukien hallinta ja aktiivinen asiakaspalvelu. Vuonna 2022 valmistauduttiin uuteen vuonna 2023 alkavaan maataloustukien ohjelmakauteen.

Riskit ja epävarmuustekijät

Yleisellä tasolla lupahakemusten määrän ennakointi aiheuttaa epävarmuutta lupapäätöksistä saatujen tulojen suuruuteen. Henkilöresurssien muutokset aiheuttavat haasteita toiminnan järjestämiselle kautta linjan.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7000 Rakennus ja ymp.valvonta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	0	0	0	20 666	-20 666	*****	0
Myyntituotot	0	0	0	20 666	-20 666	*****	0
Toimintakulut	-49 680	3 263	-46 417	-42 774	-3 643	92,2	-1 154
Henkilöstökulut	-13 130	3 263	-9 867	-21 025	11 158	213,1	5 384
Palkat ja palkkiot	-13 130	2 694	-10 436	-17 841	7 405	171,0	3 651
Henkilösivukulut	0	569	569	-3 185	3 754	-559,7	1 733
Eläkekulut	0	469	469	-3 073	3 542	-655,2	1 733
Muut henkilösivukulut	0	100	100	-112	212	-111,8	0
Palvelujen ostot	-34 250	0	-34 250	-20 135	-14 115	58,8	-6 171
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	-438	438	*****	-342
Muut toimintakulut	-2 300	0	-2 300	-1 176	-1 124	51,1	-24

7000 Rakennus ja ymp.valvonta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintakate	-49 680	3 263	-46 417	-22 109	-24 308	47,6	-1 154
Vuosikate	-49 680	3 263	-46 417	-22 109	-24 308	47,6	-1 154
Tilikauden tulos	-49 680	3 263	-46 417	-22 109	-24 308	47,6	-1 154
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-49 680	3 263	-46 417	-22 109	-24 308	47,6	-1 154

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Rakennus- ja ympäristölautakunta					
Kokoukset	11			10	10
Käsitellyt asiat	185			145	167
Kulut €	26 209			26 801	14 899
€/asia	142			185	89
€/kokous	2 383			2 680	1 490
Osaston hallinto					
Kulut €	23 811	-3 263	20 548	2 673	11 069
Vakinaista henkilöstöä	0,5		1	0,5	0,5
Infotietona varhe- ja eläkemenop- rust. eläkevak.maksukulut					
Kulut €	81 122		81 122	95 319	0

Rakennusvalvonta

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Rakennusvalvonnan lupien käsittelyn seuranta laajennettiin Lupapiste Raportoinnit -osion käyttöönotolla. Lupapisteen raportit toimivat perinteisen tilastoinnin ja seurannan rinnalla ja ne tuovat aikaisempaa paremmin esille mm. rakennushankkeiden maantieteellisen ja-kautumisen Salon alueella.

Hallitus on vuonna 2022 antanut eduskunnalle ehdotuksen uudesta rakentamislain uudistuksesta on seurattu Salon rakennusvalvonnassa aktiivisesti mm. osallistamalla infotilaisuuksiin ja seuraamalla uudistuksen virallisia verkkosivuja sekä etenkin Kuntaliiton viestintää asiasta.

Rakennusvalvonnan henkilöstöressurssista puuttui edellisvuoteen nähden lähes koko vuoden yksi tarkastaja rekrytointihaasteiden vuoksi (kelpoisten hakijoiden määrä). Lisäksi osan vuotta oli yhden lupasihteerin vaje tavanomaisten syiden vuoksi.

Kaikkiaan rakentamisen lupia haettiin viime vuonna ennakoitua vähemmän. Ukrainan sota ja siihen liittyvät laajat vaikutukset yhteiskunnassa oletettavasti vähensivät saapuvien rakentamisen lupien määrää. Rakentamisen lupia tuli vireille viime vuonna yhteensä 574 kpl (2021: 741 kpl). Lupia myönnettiin 544 kpl (2021: 706 kpl). Katselmuksia suoritettiin 843 kpl (2021: 1.042 kpl).

Rakennetun ympäristön valvontakohteita (mm. luvaton- tai luvan/säädösten vastainen rakentaminen, rumentava ulkovarastointi, hulevesihaitat yms.) oli viime vuonna yhteensä 107 kpl, joka on lähes saman verran kuin edellisenä vuonna (114 kpl). Valvontaa tehdään viranhaltijatyönä muiden töiden kuten lupakäsittelyn rinnalla.

Asiakkaat ovat ostaneet Lupapiste Kauppaan digitoituja asiakirjoja vuonna 2022 saman verran (1 455 kpl) kuin vastaavaan aikaan edellisenä vuonna (1.421 kpl) ja asiakirjoja on digitoitu sähköiseen arkistoon saman verran (14.704 kpl) kuin edellisenä vuonna (14.721 kpl).

Yhdyskuntateknisten laiteiden sijoittamislupahakemukset työllistivät rakennusvalvontaviranomaista vuonna 2022 poikkeuksellisen paljon. Alueellinen sähköjakelun verkkoyhtiö ei päässyt kaikkialla sopimukseen maanomistajien kanssa saneerattavan sähköjakeluverkon

sijoittamisesta, jolloin asia on tullut ratkaista rakennus- ja ympäristölautakunnassa. Kaikki vireille tulleet hakemukset eivät tyypillisesti lopulta etene lautakuntaan saakka, mutta lautakunnassa käsiteltiin vuonna 2022 lopulta yhteensä yhdeksää sijoittamislupahakemusta.

Pientalojen öljylämmityslaitteistoja on vaihdettu vuonna 2022 huomattavasti muihin lämmönlähteisiin. Vaihtamiseen on ollut mahdollisuus hakea valtiolta rahallista tukea, jonka ehtona on ollut öljysäiliön poistaminen vaihdon yhteydessä. Joissain tapauksissa säiliön poistaminen rakennuksen sisätiloista ei ole kuitenkaan ollut mahdollista, jolloin rakennusvalvonta on tutkinut asiaa ja antanut puolueettoman lausunnon öljysäiliön poistamismahdollisuudesta. Tällaisia tapauksia tutkittiin ja lausuntoja annettiin vuonna 2022 yhteensä 15 kpl.

Kaavalausuntoja rakennusvalvontaviranomainen antoi vuonna 2022 yhteensä kahdeksan kappaletta.

Rakennusvalvonnan kaikkien lupien tilastollinen keskipäätelyaika jatkoi lyhenemistään edellisvuosiin verrattuna:

2020: 32 vuorokautta

2021: 26 vuorokautta

2022: 22 vuorokautta

Huomioitavaa on, että tilastollinen käsittelyaika sisältää myös sen ajan, jonka asiakas käyttää luvan täydentämiseen.

Riskit ja epävarmuustekijät

Vireilletulleiden rakentamisen lupien määrä väheni merkittävästi edelliseen vuoteen nähden. Luvista saatuja toimintatuottoja kertyi tästä huolimatta arvioidusti pääosin yksittäisten suurten hankkeiden myötävaikutuksella.

Henkilöresurssin vajuus näkyi toiminnassa etenkin suoritettujen katselmusten vähenemisenä. Lisäksi rakennetun ympäristön valvontaan ei voitu osoittaa henkilöresurssia täysin ennakkoon suunnitellulla tavalla.

Asiantuntijatehtävän rekrytoinnissa oli varsinkin alkuvuodesta haasteita saada kelpoisuusvaatimuksen täyttäviä hakijoita.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7005 Rakennusvalvonta	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	350 121	2 610	352 731	395 203	-42 472	112,0	450 479
Myyntituotot	5 000	0	5 000	7 297	-2 297	145,9	8 330
Maksutuotot	345 000	0	345 000	383 798	-38 798	111,2	435 705
Tuet ja avustukset	121	2 610	2 731	4 108	-1 377	150,4	6 445
Toimintakulut	-655 535	0	-655 535	-572 806	-82 729	87,4	-631 666
Henkilöstökulut	-516 357	0	-516 357	-439 312	-77 045	85,1	-527 196
Palkat ja palkkiot	-377 782	0	-377 782	-315 985	-61 797	83,6	-379 621
Henkilösivukulut	-138 575	0	-138 575	-123 326	-15 249	89,0	-147 574
Eläkekulut	-124 294	0	-124 294	-112 213	-12 081	90,3	-135 093
Muut henkilösivukulut	-14 281	0	-14 281	-11 113	-3 168	77,8	-12 482
Palvelujen ostot	-118 112	0	-118 112	-119 274	1 162	101,0	-97 774
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 350	0	-6 350	-7 084	734	111,6	-3 918
Muut toimintakulut	-14 716	0	-14 716	-7 137	-7 579	48,5	-2 778
Toimintakate	-305 414	2 610	-302 804	-177 603	-125 201	58,7	-181 187
Vuosikate	-305 414	2 610	-302 804	-177 603	-125 201	58,7	-181 187
Tilikauden tulos	-305 414	2 610	-302 804	-177 603	-125 201	58,7	-181 187
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-305 414	2 610	-302 804	-177 603	-125 201	58,7	-181 187

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Rakennusvalvonta					
Rakentamiseen liittyvät luvat, kpl	750		750	544	706
Kulut €	695 330		695 330	610 947	668 288
€/käsitelty lupa	927		927	1 123	947
Vakinaista henkilöstöä	8		8	8	8
Tuotot €	350 121	2 610	352 731	398 330	458 995
Tilastotiedot					
Rakennusvalvonta					
Myönnetyt luvat yhteensä	Lukumäärä			544	706
uudisrakennuslupia	Lukumäärä			144	232
muutoslupia	Lukumäärä			86	172
muita lupia	Lukumäärä			314	302
Luvissa myönn. rakenn.yht.	Lukumäärä			444	614
asuinrakennukset	Lukumäärä			22	43
liikerakennukset	Lukumäärä			4	1
teollisuusrakennukset	Lukumäärä			2	6
maatalouden tuotantorak.	Lukumäärä			13	7
vapaa-ajan rakennukset	Lukumäärä			26	66
muut rakennukset	Lukumäärä			377	491
Luvissa myönn. asunnot yht.	Lukumäärä			96	108
pientalo-, paritaloasunnot	Lukumäärä			37	54
rivitaloasunnot	Lukumäärä			6	0
kerrostaloasunnot	Lukumäärä			21	0
muut asunnot	Lukumäärä			32	54
Uudisrakennuslupien tilavuus	1000 m ³			144	159
Uudisrakennuslupien kerrosala	1000 m ²			25	35
Valmistuneet rakennukset yht.	Lukumäärä			392	425
Valmistuneet asunnot yht.	Lukumäärä			102	139
pientalo-, paritaloasunnot	Lukumäärä			41	45
rivitaloasunnot	Lukumäärä			8	5
kerrostaloasunnot	Lukumäärä			1	23
muut asunnot	Lukumäärä			54	66
Valmist. rakennusten tilavuus	1000 m ³			139	337
Valmist. rakennusten kerrosala	1000 m ²			30	46
Tarkastuskäynnit	Lukumäärä			843	1 042

Ympäristösuojelu

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Ympäristönsuojelu toimi suuren osan vuodesta täydellä henkilöstöllä. Rakennusvalvonnan kanssa yhteisen lupasihteerin puuttuminen loppuvuodesta hidasti vanhan arkiston selvitystyötä ja hankaloitti toimintoja lupasihteerin lomien aikana. Lisäksi valvontaresurssia jouduttiin ohjaamaan lakisäätöihin edistämistehtäviin, jotka vuonna 2022 olivat pääosin monimuotoisuuteen liittyviä hankkeita. Ympäristönsuojelussa oli puolen vuoden ajan työllistetty toimistosihtööri ja kesäkuussa myös yksi kesätyöntekijä. Etätyö on lisännyt työn tehokkuutta ja työssä viihtymistä ja ympäristönsuojelussa on kaupungin mahdollistamaa etätyövaihtoehtoa käytetty runsaasti.

Lupa- ja valvonta-asiat:

Vuoden aikana myönnettiin neljä maa-aineslupaa, yksi yhteiskäsittelylupa ja yksi ympäristölupa. Lisäksi tehtiin yksi eläinsuojan ilmoituspäätös. Maa-aineslupan keskimääräinen käsittelyaika oli 7,3 kk. Maa-ainesten käsittelyä koskevista luvista saatu tulo oli tavanomaista suurempi, minkä vuoksi talouden toteuma oli positiivinen. Vuoden lopussa vireillä oli viisi erilaista lupa-asiaa. Rakennus- ja ympäristölautakunta käsitteli vuoden aikana 27 ympäristönsuojelun asiaa, joista 8 oli lausuntoja muille viranomaisille.

Ympäristönsuojelussa tehtiin vuoden aikana 55 viranhaltijapäätöstä, joista yksi oli koeluontoista toimintaa koskeva päätös, 13 meluilmoituspäätöstä, yksi maa-aineslupan vakuuden hyväksymispäätös, kaksi päätöstä vesientarkkailuohjelman muuttamisesta ja 38 poikkeaa-

mista ympäristönsuojelumääräyksistä, jotka kaikki koskivat käytöstä poistettujen öljysäiliöiden jättämistä maahan. Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamispäätösten määrä kasvoi 46 prosenttia edellisvuodesta. Lisäksi viranhaltijat ovat antaneet Lupapisteessä erilaisia lausuntoja 52 kpl.

Valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista saatiin toteutettua 93 prosenttia. Tulos saatiin aikaan kiinnittämällä erityistä huomiota valvontaan, varsinkin eläinsuojien osalta. Valtion YLVA-järjestelmän käyttöönottoa kiirehdyttiin vuonna 2022 ja järjestelmässä olevien tietojen päivittämiseen käytettiin huomattavia määriä työaikaa. Lisäksi teollisuuden valvonnassa on pitkälti siirrytty vuosiraportointiin YLVA:n kautta, mikä on vaatinut asiakkaiden neuvontaa ja ohjausta. Toiminnassa on kuitenkin priorisoitu lupien valmistelu, jotta yrittäjien toimintaedellytykset säilyvät. Maa-ainestenoton lupavalmistelu ja valvonta, joka on lain mukaan tehtävä joka vuosi, vie huomattavan osan yksikön valvontaresursseista mutta se myös tuottaa suurimman osan ympäristönsuojelun tuloista. Autokorjaamojen tarkastuksia tehtiin muutamia, mutta kemikaalivalvonnan osalta todettiin niin suuri neuvonnan tarve, että tarkastukset keskeytettiin. Haja-asutuksen jätevesivalvontaa, joka aloitettiin 2021 ei ole pystytty tekemään yhtä tehokkaasti, koska valvontaan ei ole ollut riittävästi resursseja.

Ympäristönsuojelumääräysten uudistusta lähdettiin viemään eteenpäin keskustelemalla määräyslunnonksesta kaupunginhallituksen iltakoulussa. Uudistaminen on edelleen kesken.

Edistämistehtävät

Ympäristönsuojelun työpanosta käytettiin runsaasti erilaisissa luonnon monimuotoisuutta edistävässä ja turvaavissa hankkeissa. Merkittävimmät hankkeet, joissa ympäristönsuojelutarkastajan asiantuntijatyötä tarvittiin, olivat:

- Varsinais-Suomen Helmikunnat - hankkeen aikana kunnostettiin ja saatiin hoidon piiriin yhteensä viisi arvokkaaksi tunnistettua perinnebiotooppikohdetta. Hankkeeseen annettiin työpanosta ympäristönsuojelusta ja viheraluetiimistä. Hyötynä Saloon saatiin noin 45 000 euron arvosta esim. laidunaitaa ja uhanalaisen luontotyypin kunnostustyöt.
- Valonian vetämässä Puujalka-hankkeessa ennallistettiin Nairassuon vesitaloutta noin 160 ha alueelta ojia umpeen laittamalla. Lisäksi tehtiin kunnostustoimia yksityisessä omistuksessa olevalla Kontolan tilalla. (Panos 5000 euroa ja henkilötyöpanos n. 10 henkilötyöpäivää, saatu hyöty 9500 euroa ostopalveluja ja Valonian henkilötyöpanos 3 kk)
- Salon pölyttäjälina -hanke käynnistyi syksyllä. Meriniityn Nakolinnassa Puustoon kohdistuvilla toimilla parannetaan pölyttäjien elinolosuhteita ja alueen monimuotoisuutta. Hankkeeseen annettiin työpanosta ympäristönsuojelusta ja viheraluetiimistä.
- Holstenkosken padon purkuhanke, jossa poistetaan kalojen noususte Aneriojoesta. Kaupunki toimii vesilain mukaisen luvan hakijana. Hakemuksen teko koordinoitiin ympäristönsuojelussa.

Lisäksi asiantuntijana toimittiin Lumoa yhteistyöllä -hankkeessa ja Paijonniitty-hankkeessa. Mahanpurua muovista hankkeesta saatiin 2500 euron arvoiset kampanjatarrat, joille etsittiin sopivat paikat. Yleisten alueiden ylläpito ja kehittäminen asensi ja poisti tarrat elokuussa.

Vesistökliniikka - Salon vesistöjen hoitoyhdistys ry:n aloitteesta järjestettiin yhteistyössä Valonian, ELY-keskuksen ja Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistyksen kanssa Salon vesistöt tilaisuus elokuussa. Tilaisuuden avulla paikalliset vesiensuojeluyhdistykset halusivat tuoda tietoa vesistöjen tilasta ja tarpeista niin mökkiläisille kuin päättäjille.

Valonia, ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta järjestivät keväällä kaksi energiaiiltaa Perniössä ja Salossa. Energiailloissa annettiin neuvontaa omakotiasukille erilaisten lämmitysenergiamuotojen valintaan. Salon tilaisuudesta tuotettiin YouTube-video, joka on nähtävillä kaupungin YouTube-kanavalla.

Riskit ja epävarmuustekijät

Maa-aineslupahakemusten määrä on pysynyt lievän nousun jälkeen tasaisena. Tarmokkaasta ennakkoneuvottelumenettelystä huolimatta hakemuksia jätetään puutteellisina, mikä on johtanut käsittelyaikojen pitenemiseen. Henkilöstöresurssin yllättävä muutos oli

jälleen toteutunut riski, kun kesken vuoden jäätiin yhden lupasihteerin varaan. Lisäksi henkilöresurssia jouduttiin ohjaamaan valvontatehtävistä edistämistehtäviin, koska niiden tekemättä jättäminen ei ole vaihtoehto nykyisessä maailmantilanteessa ja kansallisessa asenneilmastossa.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7100 Ympäristön- suojelu	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	110 000	13 260	123 260	163 332	-40 072	132,5	123 933
Myyntituotot	0	0	0	5 634	-5 634	*****	0
Maksutuotot	110 000	0	110 000	144 438	-34 438	131,3	118 614
Tuet ja avustukset	0	13 260	13 260	13 261	-1	100,0	5 319
Toimintakulut	-600 339	-18 480	-618 819	-603 352	-15 467	97,5	-572 371
Henkilöstökulut	-513 481	-18 480	-531 961	-521 406	-10 555	98,0	-506 949
Palkat ja palkkiot	-417 941	-15 300	-433 241	-428 142	-5 099	98,8	-413 271
Henkilösivukulut	-95 540	-3 180	-98 720	-93 263	-5 457	94,5	-93 678
Eläkekulut	-79 741	-3 180	-82 921	-77 896	-5 025	93,9	-79 032
Muut henkilösivukulut	-15 799	0	-15 799	-15 367	-432	97,3	-14 646
Palvelujen ostot	-65 200	0	-65 200	-55 742	-9 458	85,5	-57 891
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 600	0	-2 600	-2 548	-52	98,0	-977
Avustukset	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	100,0	-4 250
Muut toimintakulut	-9 058	0	-9 058	-13 656	4 598	150,8	-2 304
Toimintakate	-490 339	-5 220	-495 559	-440 020	-55 539	88,8	-448 438
Vuosikate	-490 339	-5 220	-495 559	-440 020	-55 539	88,8	-448 438
Tilikauden tulos	-490 339	-5 220	-495 559	-440 020	-55 539	88,8	-448 438
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-490 339	-5 220	-495 559	-440 020	-55 539	88,8	-448 438

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Ympäristönsuojelu					
Tarkastukset, luvat, lausunnot ja ilmoitukset	400		400	337	369
Kulut €	626 135	18 480	644 615	628 737	598 017
€/suorite	1 565		1 612	1 866	1 621
Vakinaista henkilöstöä	7,5		8	7,5	7,5
€/asukas	12,13		12,49	12,34	11,63
Tuotot €	110 000	13 260	123 260	163 932	123 933
Tilastotiedot					
Ympäristönsuojelu					
Lausunnot	Lukumäärä			51	119
Myönnetty maa-ainesluvat	Lukumäärä			4	5
Myönnetty ympäristöluvut	Lukumäärä			3	3
Muut päätökset	Lukumäärä			60	59
Ilmoitukset	Lukumäärä			28	15
Valvontatoimenpiteet	Lukumäärä			190	168

Ympäristöterveydenhuolto

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Ympäristöterveydenhuollon keskeisenä tavoitteena on riskiperusteisen valvonnan toteuttaminen kaikilla valvonnan osa-alueilla. Vuoden 2022 osalta valvontasuunnitelma toteutui suunnitelman mukaisesti elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkalain sekä lääkelain mukaisten nikotiinivalmisteiden valvonnan osalta. Eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelman mukaisia eläinsuojelutarkastuksia ilmoituksenvaraiseen toimintaan (esim. tallit, eläinhoitolat) ei pystytty toteuttamaan suunnitellusti. Tarkastuksista toteutui vain 7/41 eli 17 prosenttia. Eläinsuojelussa pääpaino on epäilyyn perustuvissa valvontakäynneissä ja käytössä

oleva valvontaresurssi kohdistetaan ensisijaisesti akuutteihin eläinsuojelutapauksiin. Eläintautivalvonnan osalta kaikki suunnitelman mukaiset tarkastukset ja näytteet pystyttiin ottamaan. Eläinsuojelutapauksiin liittyvät valitukset, kantelut ja muut selvitykset työllistivät runsaasti. Valvontaeläinlääkärin virka oli vuonna 2022 täytettynä 75 prosenttisesti.

Valvontakäytäntöjen yhtenäistämistä jatkettiin. Terveysvalvonta osallistui molempiin Laatu-Netin järjestämään interkalibroitiin ja niihin liittyviin palautetilaisuuksiin. Tulokset käsiteltiin myös valvonnan omassa palaverissa. Lisäksi vertaamme säännöllisesti oman yksikköemme Oiva-arvosanojen jakautumista alueellisiin ja valtakunnallisiin tilastoihin.

Omaan toimintaan liittyvä poikkeamakirjanpito on otettu varsin hyvin käyttöön terveystalouden osalta. Eläinlääkintähuollon osalta toiminnan käynnistyminen ei ole vielä onnistunut suunnitellusti.

Someron ympäristöterveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyi Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymältä Salon kaupungille 1.1.2023 alkaen. Periaatepäätös yhteistoiminta-alueen muodostamisesta tehtiin kesäkuussa ja yhteistoimintasopimus hyväksyttiin Salon ja Someron kaupunginhallituksissa lokakuussa. Syksyn aikana aloitettiin myös muut valmistelutyöt valvontayksikön käynnistämiseksi ja henkilöstön siirtymiseksi uuteen valvontayksikköön.

Riskit ja epävarmuustekijät

Eläinlääkintähuollon resursseihin liittyvä riski toteutui. Erityisesti sijaisten rekrytointi on eläinlääkäripulasta johtuen haasteellista. Sekä pidempiaikaisia sijaisuuksia että päivystyksiä jouduttiin hoitamaan jatkuvasti vaihtuvien sijaisten avulla.

Vuonna 2022 tuli uutena maksuna käyttöön elintarvike- ja terveydensuojelulain mukainen toimijoilta vuosittain perittävä 150 euron suuruinen perusmaksu. Maksun käyttöönotto onnistui melko hyvin eikä maksuihin liittyviä yhteydenottoja tullut kuin muutamia.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7200 Ympäristö- terv.huolto	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	252 300	3 630	255 930	245 030	10 900	95,7	210 766
Myyntituotot	82 300	0	82 300	84 366	-2 066	102,5	59 543
Maksutuotot	170 000	0	170 000	157 030	12 970	92,4	106 745
Tuet ja avustukset	0	3 630	3 630	3 635	-5	100,1	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0	44 478
Toimintakulut	-882 594	-7 250	-889 844	-763 440	-126 404	85,8	-810 859
Henkilöstökulut	-783 816	-7 250	-791 066	-684 016	-107 050	86,5	-685 468
Palkat ja palkkiot	-611 315	-6 000	-617 315	-529 802	-87 513	85,8	-528 245
Henkilösivukulut	-172 501	-1 250	-173 751	-154 213	-19 538	88,8	-157 223
Eläkekulut	-149 431	-1 250	-150 681	-131 214	-19 467	87,1	-134 924
Muut henkilösivukulut	-23 070	0	-23 070	-23 000	-70	99,7	-22 300
Palvelujen ostot	-62 220	0	-62 220	-50 790	-11 430	81,6	-52 166
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 700	0	-13 700	-11 834	-1 866	86,4	-8 963
Avustukset	-4 000	0	-4 000	-1 985	-2 015	49,6	-2 302
Muut toimintakulut	-18 858	0	-18 858	-14 816	-4 042	78,6	-61 959
Toimintakate	-630 294	-3 620	-633 914	-518 410	-115 504	81,8	-600 093
Vuosikate	-630 294	-3 620	-633 914	-518 410	-115 504	81,8	-600 093
Tilikauden tulos	-630 294	-3 620	-633 914	-518 410	-115 504	81,8	-600 093
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-630 294	-3 620	-633 914	-518 410	-115 504	81,8	-600 093

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Ympäristöterveydenhuolto					
Terveysvalvonnan tarkastukset ja luvut					
Kulut €	500		500	513	544
€/tarkastus ja lupa	460 558		460 558	384 956	405 430
Vakinaista henkilöstöä	921		921	750	745
Tuotot €	6,5		7	6,5	6,5
	172 300		172 300	205 410	123 127
Eläinlääkinnän tarkastukset ja käynnit					
Kulut €	3 000		3 000	2 655	2 868
€/tarkastus ja käynti	453 049	7 250	460 299	416 607	441 877
Vakinaista henkilöstöä	151,02		153,43	156,91	154,07
Tuotot €	4,5		5	4,5	4,5
	80 000	3 630	83 630	86 134	104 051
Löytöeläimet, lkm					
Kulut €	75		75	30	72
€/löytöeläin	19 885		19 885	11 339	11 681
	265		265	378	162
Tilastotiedot					
Terveysvalvonta					
Elintarvikelain mukaiset tarkastukset	Lukumäärä			211	262
EL:n mukaiset uudet huoneistot	Lukumäärä			45	49
Terv.suoj.lain muk.tarkastukset	Lukumäärä			182	180
TsL:n mukaiset uudet huoneistot	Lukumäärä			21	12
Tupakkalain muk.tarkastukset	Lukumäärä			31	37
Tupakanmyyntiluvat	Lukumäärä			8	4
Viranomaisnäytteet elintarvikkeista	Lukumäärä			32	33
Viranomaisnäytteet talousvedestä	Lukumäärä			94	123
Viranomaisnäytteet uimavedestä	Lukumäärä			81	69
Eläinlääkintähuolto					
Maidontuotantotilata tarkastukset	Lukumäärä			0	0
Eläinsuojelutarkastukset	Lukumäärä			108	60
Eläintautikäynnit	Lukumäärä			44	36
Muut virkamatkat	Lukumäärä			0	2
Praktiikkakäynnit tiloille	Lukumäärä			344	434
Vastaanottokäyntejä	Lukumäärä			2 159	2 336

Maaseutupalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Maaseutupalveluiden keskeinen tehtävä on maataloustukien hallinnointi maksajavirastospimuksen mukaisesti sekä aktiivinen, asiakaslähtöinen palvelu. Aktiivisia maatiloja oli vuonna noin 820. Salon maaseutupalvelut myönsi vuoden 2022 aikana tukea noin 33,6 miljoonaa euroa. Yhteensä Ely:n kanssa maksetut maataloustuet olivat noin 36,2 miljoonaa euroa. Loppuvuonna 2022 valmistauduttiin uuden, vuonna 2023 alkavan maataloustukien ohjelmakauden ehtoihin ja mahdollisuuksiin. Uuden ohjelmakauden viljelijäkoulutukset aloitettiin pienimuotoisesti jo vuoden 2022 puolella, vaikka pääpaino ajoittuukin vuoden 2023 keväälle. Tukioikeusjärjestelmä päättyi vuoteen 2022.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Maaseutupalveluiden aikataulut ja tukiehtojen hallinnointi sujuivat tavoitteiden mukaisesti, joskin vähäiset henkilöstöresurssit ja henkilöstön vaihdokset aiheuttivat riskejä tukien yksityiskohtaisissa käsittelyissä.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7300 Maaseutupalvelut	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	325 000	0	325 000	344 695	-19 695	106,1	349 201
Muut toimintatuotot	325 000	0	325 000	344 695	-19 695	106,1	349 201
Toimintakulut	-283 593	0	-283 593	-279 031	-4 562	98,4	-261 225
Henkilöstökulut	-234 493	0	-234 493	-243 842	9 349	104,0	-224 588
Palkat ja palkkiot	-187 134	0	-187 134	-190 060	2 926	101,6	-175 686
Henkilösivukulut	-47 359	0	-47 359	-53 783	6 424	113,6	-48 902
Eläkekulut	-40 286	0	-40 286	-46 683	6 397	115,9	-42 340
Muut henkilösivukulut	-7 073	0	-7 073	-7 100	27	100,4	-6 562
Palvelujen ostot	-16 910	0	-16 910	-8 978	-7 932	53,1	-8 773
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 190	0	-2 190	-760	-1 430	34,7	-768
Avustukset	-5 000	0	-5 000	-5 803	803	116,1	0
Muut toimintakulut	-25 000	0	-25 000	-19 648	-5 352	78,6	-27 096
Toimintakate	41 407	0	41 407	65 665	-24 258	158,6	87 976
Vuosikate	41 407	0	41 407	65 665	-24 258	158,6	87 976
Tilikauden tulos	41 407	0	41 407	65 665	-24 258	158,6	87 976
Tilikauden ylijäämä (alij.)	41 407	0	41 407	65 665	-24 258	158,6	87 976

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2022	MRM 2022	MTA 2022	TP 2022	TP 2021
Maaseutuyksikkö					
Neuvonta ja tukien hallinnointi					
Asiakkaat (maatilat)	900		900	900	940
Kulut €	285 179		285 179	279 913	263 880
€/asiakas	317		317	311	281
Vakinaista henkilöstöä	4,0		4	3,9	
Tuotot €	0		0	1 337	
<i>Maanvuokraus</i>					
Kulut €	6 096		6 096	4 907	4 117
Vakinaista henkilöstöä				0,1	
Tuotot €	325 000		325 000	343 358	345 995
Tilastotiedot					
Maaseututoimi					
Luopumis- ja sukupolvenvaihdoseläkehak./koko tilan hallinnan siirrot	Lukumäärä			9	14
Maataloustukea hakeneita tiloja	Lukumäärä			818	835
Aktiivivilojen lukumäärä	Lukumäärä			818	835
Keskimääräinen peltoala	Hehtaari			66,56	65,12
Tukihakemukset ja ilmoitukset	Lukumäärä			3994	4880

Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

70 Rakennus ja ympäristöltk	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 037 421	19 500	1 056 921	1 168 926	-112 005	110,6	4 904 582
Myyntituotot	87 300	0	87 300	117 962	-30 662	135,1	3 516 754
Maksutuotot	625 000	0	625 000	685 265	-60 265	109,6	978 972
Tuet ja avustukset	121	19 500	19 621	21 004	-1 383	107,0	11 763
Muut toimintatuotot	325 000	0	325 000	344 695	-19 695	106,1	397 093
Toimintakulut	-2 471 741	-22 467	-2 494 208	-2 261 404	-232 804	90,7	-5 796 619
Henkilöstökulut	-2 061 277	-22 467	-2 083 744	-1 909 600	-174 144	91,6	-3 867 492
Palkat ja palkkiot	-1 607 302	-18 606	-1 625 908	-1 481 830	-144 078	91,1	-3 007 943
Henkilösivukulut	-453 975	-3 861	-457 836	-427 771	-30 065	93,4	-859 549
Eläkekulut	-393 752	-3 961	-397 713	-371 079	-26 634	93,3	-734 463
Muut henkilösivukulut	-60 223	100	-60 123	-56 691	-3 432	94,3	-125 085
Palvelujen ostot	-296 692	0	-296 692	-254 919	-41 773	85,9	-723 187
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 840	0	-24 840	-22 664	-2 176	91,2	-27 036
Avustukset	-19 000	0	-19 000	-17 788	-1 212	93,6	-1 053 060
Muut toimintakulut	-69 932	0	-69 932	-56 432	-13 500	80,7	-125 845
Toimintakate	-1 434 320	-2 967	-1 437 287	-1 092 478	-344 809	76,0	-892 037
Vuosikate	-1 434 320	-2 967	-1 437 287	-1 092 478	-344 809	76,0	-892 037
Tilikauden tulos	-1 434 320	-2 967	-1 437 287	-1 092 478	-344 809	76,0	-892 037
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 434 320	-2 967	-1 437 287	-1 092 478	-344 809	76,0	-892 037

Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

70 Rakennus ja ympäristöltk	TA2022	MRM2022	MTA2022	TP2022	Jäljellä 2022	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 037 421	19 500	1 056 921	1 219 168	-162 247	115,4	4 929 510,0
Myyntituotot	87 300	0	87 300	117 962	-30 662	135,1	3 516 754,0
Maksutuotot	625 000	0	625 000	735 507	-110 507	117,7	1 003 900,0
Tuet ja avustukset	121	19 500	19 621	21 004	-1 383	107,0	11 763,0
Muut toimintatuotot	325 000	0	325 000	344 695	-19 695	106,1	397 093,0
Toimintakulut	-2 596 252	-22 467	-2 618 719	-2 381 530	-237 189	90,9	-5 924 583,0
Henkilöstökulut	-2 061 277	-22 467	-2 083 744	-1 909 600	-174 144	91,6	-3 867 492,0
Palkat ja palkkiot	-1 607 302	-18 606	-1 625 908	-1 481 830	-144 078	91,1	-3 007 943,0
Henkilösivukulut	-453 975	-3 861	-457 836	-427 771	-30 065	93,4	-859 549,0
Eläkekulut	-393 752	-3 961	-397 713	-371 079	-26 634	93,3	-734 463,0
Muut henkilösivukulut	-60 223	100	-60 123	-56 691	-3 432	94,3	-125 085,0
Palvelujen ostot	-368 770	0	-368 770	-327 018	-41 752	88,7	-796 992,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 840	0	-24 840	-23 326	-1 514	93,9	-28 174,0
Avustukset	-19 000	0	-19 000	-17 788	-1 212	93,6	-1 053 060,0
Muut toimintakulut	-122 365	0	-122 365	-103 797	-18 568	84,8	-178 865,0
Toimintakate	-1 558 831	-2 967	-1 561 798	-1 162 362	-399 436	74,4	-995 073,0
Vuosikate	-1 558 831	-2 967	-1 561 798	-1 162 362	-399 436	74,4	-995 073,0
Tilikauden tulos	-1 558 831	-2 967	-1 561 798	-1 162 362	-399 436	74,4	-995 073,0
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 558 831	-2 967	-1 561 798	-1 162 362	-399 436	74,4	-995 073,0